

ESF–projekt VÄGEN, Nod östra Mellansverige

Sammanfattning

Den **östra noden**, det vill säga Marieborg, Valla och Vadstena folkhögskolor har under projektets tre år haft som den främsta målsättningen att utveckla **metoder och arbetssätt** som bidrar till att ge projektets målgrupper, tillika våra deltagare på folkhögskolan, likvärdiga förutsättningar till **etablering** och en **egenmakt** att påverka sin livssituation. Med utgångspunkt i utlysningens övergripande målsättning om ett **hållbart arbetsliv** för alla så har arbetet i vår nod utgått från behovet av att underlätta **stegförflyttningar mot och övergångar** till vidare studier och arbetsliv. **Deltagarna** i projektet har alla gått i de medverkande folkhögskolornas allmänna kurser på motsvarande gymnasienivå. Som riktning i projektarbetet har vi haft att utgå från **FAMN-modellen** och den etablerade erfarenhet den baseras på. Den på nationell nivå övergripande **förändringsteorin** har brutits ned och anpassats till en lokal och regional nivå. Till det kommer **strategier** och **åtgärder** för att **systematisera** arbetet genom att tillämpa vägledande frågeställningar i kvalitetshjul, ett stort mått av **kollegialt lärande** och identifiera **lärprocesser, progression och utveckling** hos deltagarna genom **bildningsberättelser**.

Varje skola har gjort sin speciella resa men nodkonstruktionen och det faktum att det är 15 skolor som medverkar i projektet har gett helt unika förutsättningar för samverkan och samarbete. **Erfarenhetsutbyte, kollegialt utbyte** och i förlängningen **kollegialt lärande** mellan skolor, professioner och kollegier har skapat betydande möjligheter för ett **kvalitetssäkrat utvecklingsarbete**. Ett starkt bidragande skäl till ovanstående är projektets organisering med noden som en samlande punkt för skolorna i projektet. Erfarenheterna från den östra noden är att skolorna har utvecklat ett stort mått av **samsyn** kring utvecklingsarbetet genom det nära **samarbetet** som nodkonstruktionen ger förutsättningar för. Då denna konstruktion verkar i relation till avsatt tid i tjänst för utvecklings- och projektarbete för **delprojektledare, lokala projektgrupper** samt aktiva **medfinansiärer** så har det gett en rejäl utväxling på det konkreta planet, både avseende individ-, verksamhets- och samverkansnivå. En förutsättning för ett **gemensamt utvecklingsarbete** är **gemensamma erfarenheter** och möjligheter att reflektera över dessa. Den insikten har lett fram till en ambitiös

satsning på gemensam **fortbildning** och **kompetensutveckling** i noden under projektet. Med utgångspunkt i folkhögskolans helhetssyn så har skolan som gemensam **bildningsmiljö** utgjort ett tema för att utforska och formulera vad som kan ses som våra **skolors kvalitet** och vad som kännetecknar **god praxis** och ett **professionellt omdöme**. Fortbildningsatsningen har visat på hela skolans betydelse och att alla yrkesgrupper är bärare av det skolan är och kan vara. Det utforskande arbetssättet har lett fram till det som kan karaktäriseras som en **bottom-up process med lärloopar** där just den **levda erfarenheten** och **utövade professionella kompetensen** haft stort genomslag. Något som är signifikativt för hela projektet, inte minst genom idén om kollegialt lärande.

Det ligger i ett projekts natur och uppgift att **utmana befintliga strukturer**, något som kan utgöra en utmaning för projektet i sig. Under projektperioden har noden och skolorna främst haft **utmaningar** med att initialt skapa såväl **organisatoriskt utrymme** som **kollegial legitimitet** för projektet och projektaktiviteterna. Vidare tog det ett tag innan de **administrativa rutinerna** kopplade till projektet fungerade på ett sådant sätt att det inte överskuggade utvecklingsarbetet. Över tid så har dessa utmaningar kunnat vändas till att utgöra **indikatorer på resultat och framgång** för projektets syfte i att utveckla arbetssätt. Konkreta exempel på det är arbetet i **lokala arbetsgrupper**, tidigare nämnd gemensam fortbildning och inte minst **utvecklingen och implementeringen** av den **individuella studie- och etableringsplanen (ISEP)**.

Ett skäl till att projektet till största del kunnat undvika att uppfattas som ett extraarbete är att det adresserar frågor och utmaningar som man känner igen som **yrkespraktiker**. Ytterligare ett skäl handlar om hur projektet arbetat med att **involvera deltagarna**, dels för att nå deltagarnas erfarenheter och använda den som en resurs men också för att deltagarna verkligen ska ha insikt i att de medverkar i ett projekt vars syfte är att de ska få **makten** över sin egen **skolgång, progression, studieplanering och etablering**. Projektet har haft en påtaglig **kommunikativ** profil på nationell nivå som underlättat förankringen av projektet på lokal och regional nivå. Här har **Kunskapsbanken och projektets olika webinarier** spelat en avgörande roll. **Metodutbytet** inom noden men också metodskapandet i noden som ett resultat av många gemensamma aktiviteter har kompletterats med utbyte av metoder och andra former av kollegialt lärande vid besök av och hos andra noder i projektet.

